Afdeling: Sociaal Domein
Behandelaar: Driel, Marlous van
Telefoonnummer: **140342**

Voorstelnr. 2324
Barneveld,
Portefeuillehouder: J.J. Luteijn

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 321

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Vaststellen bestuursopdracht en kaders tijdelijke crisisnoodopvang asielzoekers**

Gevraagde beslissing:
1. Kennis te nemen van bijgevoegde bestuursopdracht realiseren van een crisisnoodopvang voor asielzoekers.
2. Instemmen met het uitzetten van deze bestuursopdracht in de ambtelijke organisatie en het waar nodig vrijmaken van personeel hiervoor
3. Instemmen met het tijdelijk afwijken van het inkoopbeleid i.v.m. de snelle realisatie van dit project i.v.m. de landelijke asielcrisis.
4. Instemmen dat kosten die te maken hebben met dit project voorgeschoten kunnen worden zonder dat hiervoor toestemming van het college nodig is en de ambtelijk opdrachtgever hiervoor mandaat te geven.
5. Instemmen met het inzetten van EHBO-ondersteuning op de locatie zolang als nodig is, omdat de medische zorg, welke valt onder de verantwoordelijkheid van COA, niet op de locatie zelf georganiseerd (kan) worden.

1. Inleiding

Barneveld organiseert per 21 september 2022 een crisisnoodopvang in haar gemeente om bij te dragen aan de landelijke doelstelling asielzoekers een veilig plek te bieden, waar bed, bad en brood geboden wordt. Hiervoor is bijgevoegde bestuursopdracht gemaakt.

2. Financiën

Het project kan budgetneutraal worden uitgevoerd, omdat in het asielakkoord is afgesproken dat gemeenten alle kosten met betrekking tot het realiseren van een crisisnoodopvang kunnen declareren bij het Rijk/COA.

3. Bijlagen

1. Bestuursopdracht Realiseren van een crisisnoodopvang voor asielzoekers.

OPDRACHT	Versie: DEF
Realiseren van een crisisnoodopvang voor asielzoekers	Datum: 9-9-2022
Naam ambtelijk opdrachtgever	Loes Mulder
Naam projectleider/trekker	Marlous van Driel
Portefeuillehouder	Jan Luteijn

Inleiding

De bestaande asielzoekerscentra (AZC's) in het land zitten helemaal vol. Nu de reisbeperkingen als gevolg van Corona weer worden opgeheven, stijgt de instroom van asielzoekers weer. Tegelijkertijd is de doorstroom van statushouders vanuit de AZC's naar woningen beperkt als gevolg van de krapte op de woningmarkt. De huidige situatie is zo nijpend, met schrijnende situaties bij de opvang van vluchtelingen in het asielzoekerscentrum in Ter Apel, dat het ministerie alle gemeenten heeft gevraagd mogelijkheden te onderzoeken voor tijdelijke crisisnoodopvang. De gemeente Barneveld geeft gehoor aan deze oproep.

Landelijk is een crisis uitgeroepen rondom de eerste opvang van asielzoekers in Nederland. Er zijn te weinig opvangplekken in AZC's en er is een tekort bij de IND om aanvragen/intakes snel te behandelen. Landelijk is een asielakkoord afgesproken (Rijksoverheid/VNG-gemeenten/Provincies). Daarin is onder andere afgesproken dat gemeenten tijdelijke crisisnoodopvang (CNO) plekken aanbieden, zodat asielzoekers in ieder geval een veilig plek hebben waar bed/bad/brood aanwezig is. Gevraagd aan gemeenten is om deze plekken te bieden tot 1-1-2023. Elke veiligheidsregio moet 450 van deze plekken leveren. In onze regio worden rond de 190 vluchtelingen opgevangen in de gemeente Arnhem per deze week. Ook andere gemeenten uit onze regio zijn bezig met het realiseren van noodopvang. De gemeente Barneveld vindt het haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om mensen die gevlucht zijn voor oorlog en geweld hulp te bieden. Daarom komen wij tegemoet aan het verzoek van het COA om crisisnoodopvang in de gemeente mogelijk te maken. Er is door een ondernemer een locatie aangedragen die geschikt is voor deze tijdelijke opvang.

Doelstelling

Barneveld organiseert per 21 september 2022 een crisisnoodopvang in haar gemeente om bij te dragen aan de landelijke doelstelling asielzoekers een veilige plek te bieden waar bed, bad en brood geboden wordt.

Resultaat

De uitvoering van het project betekent de realisatie van de volgende (deel)producten:

1. Gedurende de periode van 21 september tot en met eind december in een crisisnoodopvang samen met partners in het maatschappelijk middenveld bed/bad brood en activiteiten bieden aan ca. 85 vluchtelingen/asielzoekers
2. De directe omgeving is geinformeerd en weet waar deze terecht kan met vragen.

Randvoorwaarden:

- -Keuzes maken welke werkzaamheden/taken afgeschaald en/of uitgesteld kunnen worden, zodat medewerkers prioriteit kunnen geven aan deze extra taak. Het project wordt kostenneutraal door de gemeente Barneveld uitgevoerd.

Afbakening

Met de uitvoering van deze opgave wordt een tijdelijke oplossing worden geboden voor: het landelijke tekort aan opvangplekken voor asielzoekers.

Binnen deze opgave valt niet: Het realiseren van een asielzoekerscentrum (AZC), welke intern nu ook op dit moment wordt opgepakt binnen een andere projectgroep.

Dit project is afgerond per 10-1-2023.

Voor dit project zijn medewerkers vanuit verschillende teams nodig:
- Projectleider + beleidsmedewerker vanuit team beleid Samenleving
- Communicatie
- Veiligheid
- Wonen
- Financiën
- Projectondersteuning

De ureninschatting is voor dit project moeilijk aan de voorkant vast te stellen. We zullen continue in contact blijven met medewerkers ivm werkdruk/-belasting.

Het is belangrijk dat door het bestuur aan de voorkant en tijdens de uitvoering van het project keuzes worden gemaakt in onderwerpen die op dit moment niet opgepakt kunnen worden. Vooraf is voor nu al aan te geven dat:

1. We vertragen iets in de planning van de uitwerking het plan van aanpak voor middelengebruik en de verkenning naar het IJslands model.
2. Binnen de uitvoering van Kansrijke Start maken we kritische keuzes (o.a. verplaatsen stakeholdersbijeenkomst van najaar 2022 naar voorjaar 2023)
3. We maken kritische keuzes in de communicatieplanning van de onderwerpen in het Sociaal Domein
4. We kijken kritisch naar andere werkzaamheden wanneer nodig; kunnen deze eventueel tijdelijk worden uitgesteld, welke zaken kunnen mogelijk tijdelijk niet worden uitgevoerd.

Kaders

-Betreft alleen crisisnoodopvang op 1 plek in de gemeente
-Geen vermenging van crisisnoodopvang en het traject van het realiseren van een langduriger AZC
-collega's die participeren in de projectgroep moeten hiervoor worden vrijgemaakt, door het snelle schakelen en reageren moeten op korte termijn andere onderwerpen wijken, gezien de korte voorbereidingstermijn.

- Het project kan budgetneutraal worden uitgevoerd. In het asielakkoord is toegezegd dat alle kosten die gemeenten maken, worden vergoed. Dat betekent dat alle kosten gedeclareerd kunnen worden bij het Rijk/COA.
-Het college besluit dat kosten die te maken hebben met dit project voorgeschoten kunnen worden, zonder dat daarvoor toestemming van het college nodig is. De ambtelijk opdrachtgever krijgt hiervoor mandaat.
-Naast bed/bad/brood ook in ieder geval voor de eerste periode inzetten van EHBO op de opvanglocatie, ondanks dat COA verantwoordelijk is voor het aanbieden van de medische zorg, omdat de locatiemanagers geen medische achtergrond hebben en op andere locaties vaak wel voor medische vragen worden gesteld en COA zeer waarschijnlijk alleen op afstand medische zorg kan bieden; telefonisch en op de dichtstbijzijnde AZC.
-I.v.m. de snelheid waarop alles geregeld moet worden tijdelijk afwijken van het inkoopbeleid.

Voorwaarde aan COA:
-Vast contactpersoon zodat we een goede afstemming hebben over vervoer en bij vragen.

Voorwaarden te stellen aan de veiligheidsregio:

-geen opvang van AMV-ers in de crisisnoodopvang
- locatiemanagers te leveren door veiligheidsregio/landelijke poule van het Rijk
- 24- uurs bereikbaarheid van VGGM in het weekend

Planning & fasering

Z.s.m. realiseren van een tijdelijke crisisnoodopvang per 21 september tot eind december.

Voorbereidingsfase (2- 21 september 2022)

-bekijken potentiële locatie
-communicatieplan opstellen en voorbereiden van informatie richting gemeenteraad, maatschappelijke partners, inwoners, etc.
-organiseren van bijeenkomsten op korte termijn voor beantwoording van vragen
-contracten afsluiten met grondeigenaar
-voorzieningen regelen en contracten afsluiten (units, wasgelegenheid, wasmachines, catering, zelfzorgmiddelen etc.)
-werven personeel (o.a. locatiemanagers) via de VGGM/Rijkspoule en maken planning
-Maken handleiding voor locatiemanagers
-samenwerkingsafspraken met COA en VGGM
-controle van de locatie door de brandweer en COA.
-in overleg met VGGM over te leveren capaciteit op medische zorg. Inregelen eerste medische triage via EHBO.

Start- en uitvoeringsfase (21 september - 31 december 2022), o.a.:

-Opening van locatie
-Aansturing samenwerking met maatschappelijke organisaties
-Communicatie met asielzoekers
-Aanbieden van activiteiten, in samenwerking met maatschappelijke partners
-Regelen van 24/7 bereikbaarheid d.m.v. inzet van locatiemanagers
-Regelen van 24/7 beveiliging op de locatie
-Regelen van EHBO op locatie
-Beantwoorden vragen locatiemanagers en afstemmen met VGGM/COA/Vluchtelingenwerk
-Casussen (rondom veiligheid, overlast etc.)

Eindfase (31-12-2022 tot en met januari 2023) o.a.:

-afbouw op de locatie
-declaratie alle kosten bij het Rijk/COA

Financiën

Alle kosten worden vergoed door het Rijk/COA. Regeling hiervoor is nog in de maak. Op een aparte post boeken we de gemaakte kosten. Uren van medewerkers worden bijgehouden en ook toegeschreven aan dit project

Risico's / kansen

-Door nogmaals collega's vrij te maken om deze noodopvang te realiseren komen zij niet of pas later toe aan andere projecten. Bovendien wordt er vaak een beroep gedaan op de kwaliteiten van dezelfde medewerkers. Risico op overbelasting.
-Als dit goed loopt, hebben we ervaring opgedaan met informeren van de buurt/informatieavonden en wat voor effecten dit heeft op de gemeenschap. Er moet ruim aandacht zijn voor maatschappelijke signalen.
- Het kan zijn dat er meer collega's betrokken worden dan ingeschat vanwege het onvoorspelbare verloop.